

2.1 Nacionalno preverjanje znanja 2026 iz slovenščine v 6. razredu

Poročilo

V preizkusu iz slovenščine na NPZ za 6. razred I. 2026 je bilo 26 nalog oz. 31 postavk in vseh možnih točk 45. Učenci so v povprečju dosegli 24,29 točke oz. 53,97 odstotne točke, vse možne točke je doseglo 28 učencev. Kot v preteklih letih je višje število točk doseglo več učenek kot učencev.

I. del preizkusa znanja – naloge ob neumetnostnem besedilu

V I. delu je bilo izhodiščno neumetnostno besedilo Toma Kočarja z naslovom *Biseri – dragulji ali solze?*, ki je bilo objavljeno v reviji *Moj planet* in je bilo ustrezno prirejeno za potrebe preizkusa.

Zmožnost razumevanja prebranega besedila je preverjalo osem nalog in učenci so jih reševali različno uspešno. Najuspešneje so reševali nalogo povezovalnega tipa 1.01, pri kateri so morali povezati, v katerem delu besedila je omenjen določeni podatek. Kot zahtevnejši sta se izkazali naloga 1.03, pri kateri so morali s številkami označiti zaporedje, kako nastanejo biseri, in naloga 1.07, pri kateri so morali v obliki povedi utemeljiti, zakaj avtor besedila v naslovu bisere primerja s solzami.

Jezikovno zmožnost je preverjalo šest nalog, in sicer tri **poimenovalno**, dve **skladenjsko** in ena **pravopisno** zmožnost. Učenci so uspešno rešili nalogo 1.09, povezano s slovarskim sestavkom iz *Šolskega slovarja slovenskega jezika* na portalu *Franček*, in nalogo 1.10, v kateri so morali v povedi obkrožiti besedi iz iste besedne družine. Nalogi, ki sta preverjali skladenjsko zmožnost, so reševali različno uspešno. Skoraj vsi (90 %) so v povedi vstavili pravilno obliko samostalnika *kis*. Kot najzahtevnejša se je izkazala naloga 1.14, v kateri so morali dve povedi združiti v eno večstavčno tako, da so izrazili posledico. Pri tej nalogi se je vrednotila tudi jezikovna pravilnost. Učencem sta bili zahtevni povedi, v katerih so morali prepoznati jezikovno napako in jo odpraviti. V nalogi 1.12 a so morali odpraviti poimenovalno napako, povezano z neustrezno rabo glagola *morati* namesto *moči*, v nalogi 1.12 b pa so morali odpraviti pravopisno napako (napačen zapis besede *kapljic*). Obe nalogi je pravilno rešila manj kot polovica učencev.

Metajezikovno zmožnost sta preverjali dve nalogi in obe so učenci uspešno reševali. V nalogi 1.11 a so pravilno določili spol samostalnika *kis*, v nalogi 1.13 pa so pravilno prepoznali, da je *najdražji* presežnik, in napisali drugi dve stopnji tega pridevnika.

Zmožnost tvorjenja krajšega besedila je preverjala naloga 1.15. Učenci so morali napisati uradno e-sporočilo učiteljici in ji predlagati, da bi si skupaj pri pouku ogledali dokumentarno oddajo o biserih. Pri tem so morali vključiti nekaj podatkov o oddaji, ki so jih razbrali s priloženega TV-sporeda, in eno zanimivost o biserih, ki so jo izvedeli v izhodiščnem besedilu. Le 14 % učencev je pravilno vključilo vse sestavine uradnega e-dopisa, prav tako jim je izziv predstavljala jezikovna pravilnost tvorjenega besedila.

II. del preizkusa znanja (naloge ob umetnostnem besedilu)

Izhodiščno umetnostno besedilo je bil odlomek iz romana Majde Koren *Župcin dnevnik*.

Večina nalog je preverjala **receptijsko zmožnost** učencev. Najuspešneje so rešili nalogi 2.08 in 2.09, ki sta preverjali tudi poimenovalno zmožnost. Učenci so morali napisati, kaj pomeni del izpisane povedi (*o denarju ni bilo ne duha ne sluha, starša sta uporabljala imenitne besede*). Ostale naloge tega sklopa je pravilno rešila približno polovica učencev. Kot najzahtevnejša se je izkazala naloga 2.05, pri kateri so morali učenci v obliki povedi napisati dva razloga, zakaj se je oče med vožnjo jezil. Pri tej nalogi se je vrednotila tudi jezikovna pravilnost odgovora.

Zmožnost tvorjenja besedila o umetnostnem besedilu oz. ob njem je preverjala naloga 2.10. Ta je najbolj ločevala med uspešnimi in manj uspešnimi učenci.

Usvojeno literarnovedno znanje so preverjale tri naloge in učenci so jih reševali različno uspešno. Približno polovica učencev je pravilno rešila nalogo 2.01, pri kateri so morali utemeljiti, po čem vemo, da je besedilo realistična pripoved. Približno dve tretjini učencev sta pravilno rešili nalogo 2.11, pri kateri so morali povezati, katero vrsto besedil sta pisala navedena avtorja.

V I. delu preizkusa največji delež učencev ni reševal naloge 1.12 b (20,6 %), v kateri je bilo treba v dani povedi odpraviti pravopisno napako. V II. delu preizkusa največji delež učencev (22,5 %) ni reševal naloge 2.06, v kateri so morali napisati podatke iz besedila, ki potrjujejo, da vzpenjanje proti slapu za posamezne člane družine ni bilo enostavno.

Statistični podatki kažejo, da so bile naloge v preizkusu primerno sestavljene in so dobro ločevale med uspešnimi in manj uspešnimi učenci. Izjema so naloga 1.11 b, ki so jo skoraj vsi pravilno rešili, ter nalogi 2.02 in 2.03.

Postavke, pri katerih se vrednoti jezikovna pravilnost tvorjenega besedila, podobno kot v preteklih letih kažejo, da je tvorjenje jezikovno pravih besedil za šestošolce zahtevno in da to zmorejo le najuspešnejši.

Sklepne ugotovitve

Analiza dosežkov letošnjega preizkusa iz slovenščine na NPZ za 6. razred kaže, da:

- je bil učencem zahtevnejši II. del preizkusa, tj. naloge ob umetnostnem besedilu;
- so učenci različno uspešno reševali naloge, ki preverjajo razumevanje besedila, metajezikovno in skladenjsko zmožnost, in da je uspešnost reševanja odvisna od zahtevnosti primera, sicer pa imajo učenci težave pri združevanju povedi;
- učenci niso znali pravilno napisati vseh sestavin uradnega e-dopisa učiteljici;
- so točke za jezikovno pravilnost dosegli le najuspešnejši učenci.

Predmetna komisija za slovenščino na podlagi analize dosežkov učiteljem svetuje, da naj:

- učence spodbujajo k poglobljenemu in natančnemu branju raznih besedil ter preverjajo njihovo razumevanje tudi tako, da učenci določajo temo in povzemajo prebrano;
- učence spodbujajo k natančnemu odgovarjanju in utemeljevanju na podlagi podatkov iz besedila;
- učenci pri pouku tvorijo razna smiselna, zaokrožena in jezikovno pravilna besedila, tudi uradne e-dopise za učitelja/učiteljico;
- učenci v svojih besedilih in besedilih drugih prepoznajo ter odpravljajo pravopisne in slovnične napake;
- spremljajo napredek učencev ter jih s sprotnimi kakovostnimi povratnimi informacijami usmerjajo k (samo)vrednotenju in izboljševanju zapisov.

Priloge:

Priloga 1: [Struktura in opis preizkusa znanja](#)

Priloga 2: [Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi](#)

Priloga 3: [Specifikacijska tabela](#)

Priloga 4: [Dosežki po spolu](#)

Priloga 5: [Dosežki po regijah](#)

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: SLOVENŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Poznanovič Jezeršek, M. [et al.]. *Učni načrt (posodobljena izdaja). Program osnovna šola. Slovenščina [Elektronski vir]*. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2018.

3 Shema preizkusa

Preizkus	Opis	Delež v skupnem številu točk	Predvideni čas
I. DEL	Eno ali več neznanih neumetnostnih besedil ter naloge za preverjanje doseganja ciljev in standardov znanja iz UN.	60 %	60 minut (za oba dela skupaj).
II. DEL	Eno ali več neznanih umetnostnih besedil ter naloge za preverjanje doseganja ciljev in standardov znanja iz UN.	40 %	

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
Do 35.	Naloge zaprtega in polodprtega tipa ter tvorbnne naloge.	Do 50.	V skladu z navodili in s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Ravni zahtevanega znanja	Predvideni delež v preizkusu
1. Znanje in poznavanje	25 %
2. Razumevanje in uporaba	40 %
3. Analiza, sinteza, vrednotenje	35 %

6 Opis preizkusa

Vsebina preizkusa:

- branje enega daljšega ali več krajših neznanih neumetnostnih besedil,
- preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
- preverjanje poimenovalne, upovedovalne/skladenjske, pravopisne in slogovne zmožnosti ter zmožnosti nebesednega sporazumevanja v povezavi z izhodiščnim neumetnostnim besedilom,
- preverjanje metajezikovne zmožnosti,
- preverjanje zmožnosti pisanja krajšega neumetnostnega besedila (ob izhodiščnem neumetnostnem besedilu),
- branje enega daljšega ali več krajših neznanih umetnostnih besedil,
- preverjanje razumevanja prebranega umetnostnega besedila,
- preverjanje literarnovednega znanja v povezavi z izhodiščnim umetnostnim besedilom,
- preverjanje zmožnosti pisanja krajšega besedila o izhodiščnem umetnostnem besedilu in ob njem.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2025/26 bodo glede na učni načrt za slovenščino (UN) izločene naslednje vsebine za 6. razred:

Področje: Jezik

Vrste besedil za sprejemanje in tvorjenje (UN, str. 24)

- osebni in telefonski pogovor
- ocena besedila
- opis naravnega pojava
- opis igre, športa ali ljudskega običaja
- obrazec

Jezikoslovni izrazi (UN, str. 25)

- osnova, končnica
- prislov; krajevni, časovni, načinovni
- premi govor, odvisni govor; dobessedni navedek, spremni stavek
- ocena

Področje: Književnost

Vsebine (UN, str. 32)

- radijska igra

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka lahko uporablja moder ali črn kemični svinčnik ali nalivno pero.

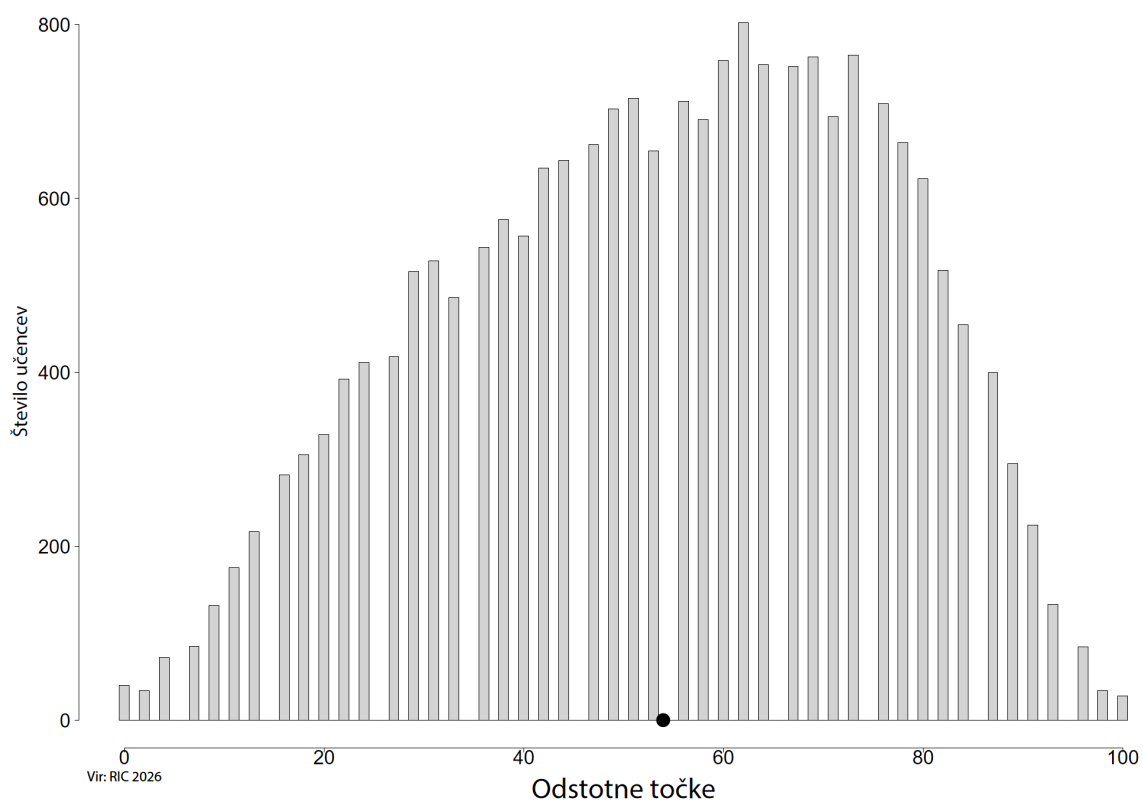
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (slovenščina, 6. razred, NPZ 2026)

Število učencev	20.970
Število postavk	31
Možne točke	45
Povprečno število točk	24,29
Povprečno število odstotnih točk	53,97
Standardni odklon odstotnih točk	21,55
Indeks težavnosti	0,54
Indeks zanesljivosti	0,89

Porazdelitev dosežkov v državi (slovenščina, 6. razred, NPZ 2026)

Porazdelitev točk pri predmetu SLOVENŠČINA (NPZ, 6. razred, 2026, N = 20970)

nazaj na [Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (slovenščina, 6. razred, NPZ 2026)

I. del, neumetnostno besedilo: NUB: *Biseri – dragulji ali solze?*(Prirejeno po reviji *Moj planet*, julij–avgust 2024, str. 54–55, in po spletni strani <https://www.lunin.net/magazin/kristali/155/> (dostop 5. 11. 2024).)

Naloga	Točke	Zmožnost	Standard – učenec:	Jezikoslovni izrazi	Taksonomska stopnja	IT	ID
1	1	zmožnost enosmernega sporazumevanja – razumevanje prebranega besedila	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje	0,79	0,44
2	2	zmožnost enosmernega sporazumevanja – razumevanje prebranega besedila	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje	0,68	0,52
3	1	zmožnost enosmernega sporazumevanja – razumevanje prebranega besedila	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. razred) (UN, str. 52)		razumevanje	0,45	0,38
4	1	zmožnost enosmernega sporazumevanja – razumevanje prebranega besedila	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. razred) (UN, str. 52)		razumevanje	0,71	0,29
5	1	zmožnost enosmernega sporazumevanja – razumevanje prebranega besedila	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje	0,64	0,42
6	2	zmožnost enosmernega sporazumevanja – razumevanje prebranega besedila	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje sinteza	0,77	0,48
7	1	zmožnost enosmernega sporazumevanja – razumevanje prebranega besedila	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje analiza sinteza	0,41	0,46
	1	jezikovna in slogovna zmožnost	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost		znanje uporaba		
8	1	zmožnost enosmernega sporazumevanja – razumevanje prebranega besedila	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje analiza	0,70	0,44
	1	jezikovna in slogovna zmožnost	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost		znanje uporaba		
9	1	jezikovna zmožnost – poimenovalna	razloži dane besede iz besedila (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52), se znajde v elektronskem slovarskem priročniku (5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje uporaba	0,72	0,44
10	1	jezikovna zmožnost – poimenovalna	k danim besedam doda besede iz iste besedne družine (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)	besedna družina (5. r., UN, str. 25)	uporaba	0,83	0,34

Naloga	Točke	Zmožnost	Standard – učenc:	Jezikoslovni izrazi	Taksonomska stopnja	IT	ID
11 a	1	metajezikovna zmožnost	dani besedi iz besedila določi oblikovne lastnosti, pri tem uporablja jezikoslovne izraze, navedene v UN (5., 6. r.) (UN, str. 54)	spol: moški, ženski, srednji (5. r., UN, str. 25)	znanje	0,83	0,37
11 b	1	jezikovna zmožnost – skladijska	pomensko in oblikovno ustrezno dopolni nepopolne povedi (5., 6. r.) (UN, str. 53)		znanje uporaba	0,90	0,17
12 a	1	jezikovna zmožnost – poimenovalna	v besedilih drugih prepozna poimenovalne napake in neustreznosti ter jih odpravi (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		znanje uporaba	0,44	0,38
12 b	1	jezikovna zmožnost – pravopisna	v besedilih drugih prepozna pravopisne napake in jih odpravi (4., 5., 6. r.) (UN, str. 54)		znanje uporaba	0,43	0,40
13	1	metajezikovna zmožnost	danim besedam določi funkcijske in oblikovne lastnosti – pri tem uporablja jezikoslovne izraze, navedene v tem učnem načrtu (5., 6. r.) (UN, str. 54)	stopnje pridevnika: osnovnik, primernik, presežnik (6. r., UN, str. 25)	znanje uporaba	0,62	0,50
14	1	jezikovna zmožnost – skladijska	v zvezi dveh enostavnih povedi prepozna posledično razmerje, ga izrazi z veznikom in združi v zvezo povedi v skladijsko pravilno dvostavčno poved (4., 5., 6. r.) (UN, str. 53)		znanje uporaba	0,33	0,40
	1	jezikovna in slogovna zmožnost	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost				
15 A	1	zmožnost dvosmernega sporazumevanja – tvorjenje besedila	piše tiste vrste dopisov, ki so navedene v učnem načrtu, in pri tem uresničuje značilno zgradbo in slog dane vrste dopisa ter temeljna načela uspešnega dopisovanja (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52) – elektronski dopis za učitelja (4., 5., 6. r.) (UN, str. 24)		razumevanje	0,14	0,30
15 B	3				uporaba sinteza	0,57	0,64
15 C	2	jezikovna in slogovna zmožnost	piše besedila tistih vrst, ki so predpisane z učnim načrtom – tvori besedilnovrstno ustrezno, smiselno in razumljivo besedilo, skladno z jezikovno in slogovno normo književne zvrsti (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		znanje uporaba	0,26	0,60

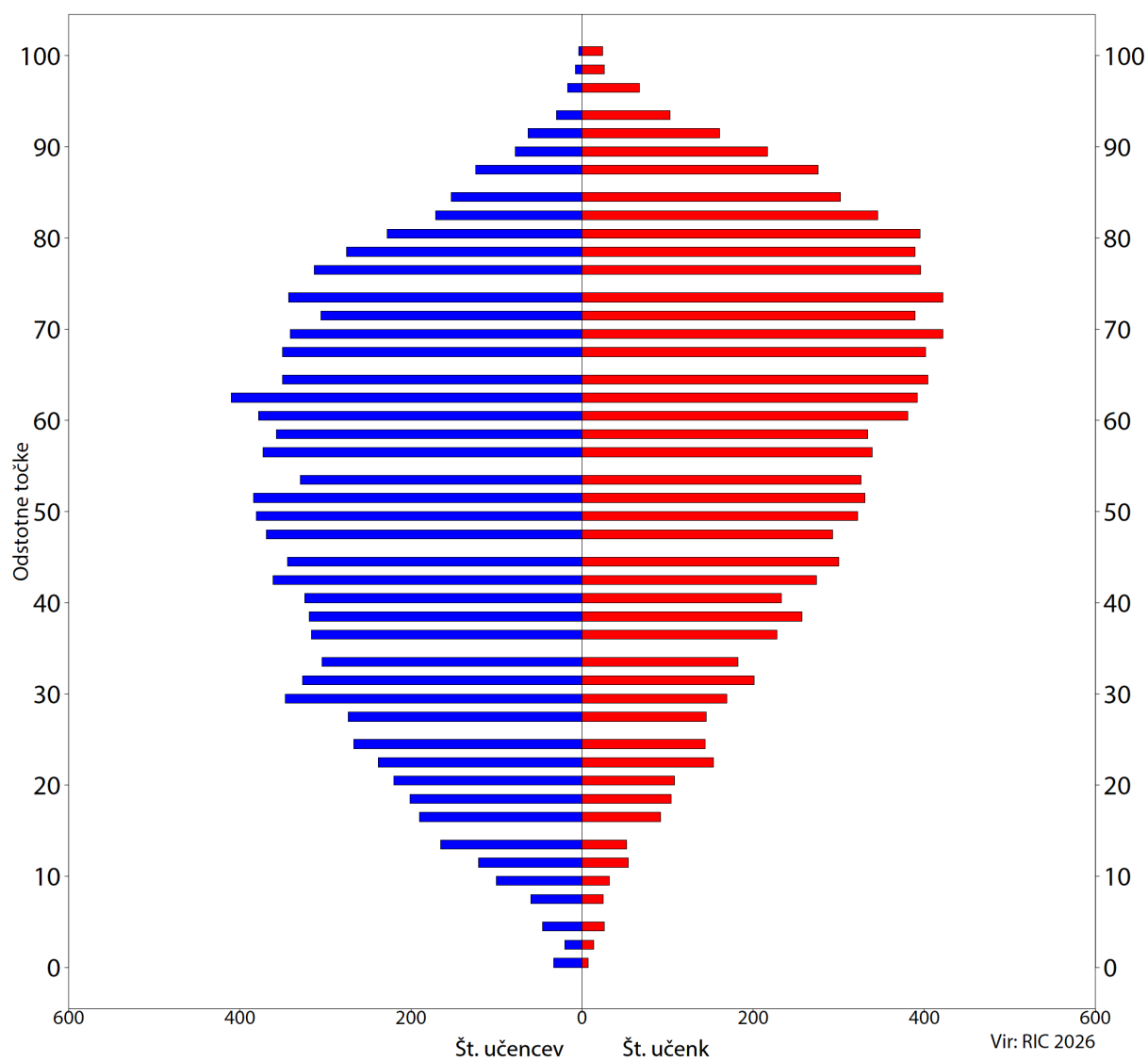
II. del, umetnostno besedilo: Majda Koren: *Župcin dnevnik*. Ljubljana: Založba Karantanija, 2004. 80–82.

Naloga	Točke	Zmožnost	Standard – učenec:	Strokovni izrazi	Taskonomska stopnja	IT	ID	
1	1	usvojitev literarnovednega znanja	pozna, razume in uporablja literarnovedne izraze, navedene v učnem načrtu (UN, str. 57)	realistična pripoved (6. r.) (UN, str. 32)	znanje	0,49	0,38	
2	1	repcijska zmožnost	razumevanje prebranega besedila	odgovori, kdaj se je kaj dogajalo (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)	dogajalni čas (5. r.) (UN, str. 31)	razumevanje	0,58	0,17
		usvojitev literarnovednega znanja	pozna, razume in uporablja literarnovedne izraze, navedene v učnem načrtu (4., 5., 6. r.) (UN, str. 57)					
3	1	repcijska zmožnost	razumevanje prebranega besedila	odgovori na vprašanja o prebranem besedilu – pove, o čem govori umetnostno besedilo (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)	razumevanje	0,50	0,19	
4	1	repcijska zmožnost	sledenje književnemu dogajanju in njegovo razumevanje	odgovarja na vprašanja o poteku dogajanja (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)	razumevanje	0,48	0,47	
5	1	repcijska zmožnost	doživljanje, razumevanje in vrednotenje književne osebe	poišče nekaj glavnih motivov za ravnanje književne osebe (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)	razumevanje	0,26	0,50	
	1	jezikovna zmožnost		slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost	znanje uporaba			
6	2	repcijska zmožnost	sledenje književnemu dogajanju in njegovo razumevanje	odgovarja na vprašanja o poteku dogajanja (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)	razumevanje	0,48	0,67	
7	1	repcijska zmožnost	doživljanje, razumevanje in vrednotenje književne osebe	poišče nekaj glavnih motivov za ravnanje književne osebe in jih utemelji (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)	razumevanje analiza	0,56	0,46	
8	1	repcijska zmožnost jezikovna zmožnost – poimenovalna		razloži dane besede oz. besedne zveze iz besedila (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)	razumevanje	0,79	0,46	
9	1	repcijska zmožnost jezikovna zmožnost – poimenovalna		razloži dane besede oz. besedne zveze iz besedila (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)	razumevanje	0,77	0,50	

Naloga	Točke	Zmožnost	Standard – učenec:	Strokovni izrazi	Taskonomska stopnja	IT	ID	
10 A	4	repcijska zmožnost ter zmožnost tvorjenja besedil o UB in ob njih		obnovi dogajanje (povzame dogodke) v umetnostnem besedilu (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55) predstavi svoje ugotovitve o umetnostnem besedilu in utemelji svoje mnenje (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)		razumevanje uporaba analiza sinteza	0,48	0,69
10 B	2	jezikovna zmožnost	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost	tvori ustrezno, smiselno in razumljivo besedilo, skladno z jezikovno in slogovno normo knjižne zvrsti (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		znanje uporaba	0,28	0,64
11	1	usvojitev literarnovednega znanja		pozna umetnostna besedila obvezno obravnavanih avtorjev in avtoric (4., 5., 6. r.) (UN, str. 57)	Tone Pavček (1. VIO, UN, str. 19) Hans Christian Andersen (6. r., UN, str. 32) ljudska pravljica (4. r., UN, str. 31) avtorska pravljica (5. r., UN, str. 31) pesem (1. r., UN, str. 19)	znanje	0,65	0,44

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (slovenščina, 6. razred, NPZ 2026)

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po regijah (slovenščina, 6. razred, NPZ 2026)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Osrednjeslovenska regija	56,54	21,29	6003	107
Primorsko-notranjska regija	55,23	21,58	555	18
Posavska regija	54,34	21,16	723	24
Goriška regija	54,12	20,85	1148	28
Gorenjska regija	53,72	22,08	2119	35
Savinjska regija	53,03	21,73	2557	58
Podravska regija	52,97	21,31	3042	88
Jugovzhodna Slovenija	52,58	23,06	1631	36
Zasavska regija	51,98	20,81	521	13
Pomurska regija	51,82	21,05	926	39
Koroška regija	51,49	19,87	695	23
Obalno-kraška regija	50,64	21,06	1050	23

[nazaj na Poročilo](#)